

وزیر به حرف پزشک‌یان گوش می‌کند؟

ابوالفضل مظاهری
دبیر گروه دانشگاه

مسیر تغییرات و تحولات مدیران آموزش عالی با گذشت ۴ ماه از دولت جدید هنوز ادامه دارد. روندی که کندتر از دوره‌های قبل پیش می‌رود و به نظر می‌رسد این سرعت پایین دلایل مختلفی به جز در نظر گرفتن مدت باقی مانده از دوره مسئولیت‌های مدیران منصوب شده دولت قبلی است که بعضاً در تریبون‌های رسمی مطرح شده است. شنیده‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد، سه مجموعه بزرگ و مهم علم و فناوری کشور در صف صدور حکم هستند تا رؤسای جدید خود را بشناسند؛ اما با وجود جمع‌بندی‌های اولیه هنوز خبری از احکام جدید نیست.

۱ وزیر علوم حکم طیب‌نیا را امضای کند؟

دانشگاه تهران قدیمی‌ترین و یکی از مهم‌ترین مراکز آموزش عالی است که از ۲۷ شهرویروماه توسط سرپرست اداره می‌شود. سیمایی صراف، وزیر علوم و اواخر شهریور برای سیدحسین حسینی، عضو هیئت‌علمی دانشکده دامپزشکی این دانشگاه که سابقه اداره معاونت آموزشی این دانشگاه را به مدت ۱۰ سال در کارنامه خود دارد، حکم زد و مسئولیت تشکیل شورایی از منتخبان دانشگاه، به منظور ایجاد مشارکت حداکثری دانشگاهیان در پیشنهاد افراد شایسته به وزارت، جهت تصدی ریاست دانشگاه را به او سپرد؛ هر چند اخیراً در اظهارات گفته «در دانشگاه تهران نیز هنوز من نمی‌دانم برای انتخاب رئیس آیا با روش مشورتی پیش برویم یا روش دیگری را مدنظر قرار دهیم، هنوز روش آن قطعی نشده است.»

با در نظر گرفتن محدودیت ۴ ماهه مدت سرپرستی عملاً دوره فعالیت

حسینی رو به اتمام به حساب می‌آید در حالی که خبری از تعیین رئیس این دانشگاه نیست. هفته گذشته برخی از معرفی حسینی به شورای عالی انقلاب فرهنگی خبر دادند که توسط روابط عمومی شورا رد شد. با این حال شنیده‌های «فرهیختگان» حکایت از گفت‌وگوی رئیس جمهور با وزیر علوم به منظور صدور حکم ریاست دانشگاه تهران برای وزیر پیشین اقتصاد دارد. علی طیب‌نیا، استاد دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران است که به جز مسئولیت اجرایی در سطح ملی، سابقه عضویت در هیئت ممیزه، مدیریت گروه آموزشی اقتصاد اجتماعی این دانشگاه را در سال‌های اخیر دارد. او تمام دوران تحصیل خود را در دانشگاه تهران گذرانده و از حامیان مسعود پزشکیان در انتخابات اخیر بود که پس از شکل‌گیری دولت به عنوان مشاور عالی رئیس جمهور منصوب شد و حالا به نظر می‌رسد اصلی‌ترین گزینه اداره بزرگ‌ترین دانشگاه دولتی کشور است.

۲ تجریشی رئیس دانشگاه شریف می‌شود؟

«دانشگاه صنعتی شریف، سنتی از گذشته به عنوان کمیته تحقیق داشتند که این کمیته نیز در زمینه انتخاب رئیس دانشگاه اقداماتی را انجام و نتیجه را به بنده اعلام کردند.» این اظهارات وزیر علوم در پاسخ به خبرنگار ایسنا است و خیلی زود مشخص شد به غیر از سیدعباس موسوی، استاد مهندسی شیمی و نفت که در حال حاضر مسئولیت اداره این دانشگاه را هم برعهده دارد، محمدمسعود تجریشی، استاد دانشکده مهندسی عمران و محمدرضا موحدی، استاد دانشکده مهندسی مکانیک هم جزء گزینه‌های مطرح هستند که در بین سه گزینه بخت نفر دوم بیشتر از سایرین است. تجریشی ریاست پارک علم و فناوری شریف را در سال‌های ۹۵ و ۹۶ برعهده داشته و تا قبل

از حضور در پارک از سال ۸۹ معاون پژوهشی این دانشگاه بوده است. او به غیر شریف سابقه حضور در معاونت محیط‌زیست انسانی سازمان حفاظت از محیط‌زیست را هم در دهه ۹۰ دارد.

۳ جهاد دانشگاهی به سال‌های نخست تأسیس بازمی‌گردد؟

علی منتظری مقدم یک چهره‌های نام‌آشنا برای اهالی جهاد دانشگاهی محسوب می‌شود. نخستین رئیس این نهاد که سه دوره مسئولیت اداره آن را برعهده داشته است و سابقه عضویت در شورای عالی انقلاب فرهنگی را در کارنامه دارد. استاد ۶۶ ساله اپیدمیولوژی مرکز تحقیقات سنجش سلامت جهاد دانشگاهی، براساس شنیده‌های خبرنگار «فرهیختگان» به عنوان گزینه اصلی اداره این مجموعه پس از مسلمی‌نایینی مطرح شده اما از قرار معلوم هنوز نتوانسته موافقت هیئت‌امنا این مجموعه را کسب کند. حسن مسلمی‌نایینی، استاد تمام دانشگاه تربیت مدرس تهران در رشته مکانیک گرایش مهندسی ساخت و تولید از آبان‌ماه ۱۴۰۱ با تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی مسئولیت یکی از قدیمی‌ترین نهاد‌های علم و فناوری کشور را برعهده گرفت. با توجه به صدور سه ساله احکام رؤسای جهاد، او می‌تواند تا آبان‌ماه ۱۴۰۴ در این سمت باقی بماند، اما خودش هم در گفت‌وگوی اخیر می‌گوید که با «فرهیختگان» به مناسبت سالگرد تأسیس این مجموعه داشت، از آمادگی برای سپردن مسئولیت به فرد تازه‌نفس مورد نظر دولت جدید گفته بود. با این حال باید منتظر ماند و دید آیا نخستین رئیس جهاد، دوباره مدیریت آن را در شرایطی کاملاً متفاوت از سال‌های ابتدایی شکل‌گیری آن برعهده خواهد گرفت یا نوبت چهره‌های جوان‌تری برای ایجاد تحول در این مجموعه ارزشمند خواهد شد.

علی طیب‌نیا

محمدمسعود تجریشی

علی منتظری مقدم

علی منتظری مقدم

پذیرش سالانه ۱۵ هزار دانشجوی پزشکی دستاورد بی‌سابقه‌ای در رفع کمبودهاست

جناب آقای محمدامین ایمانجان، مدیر مسئول محترم روزنامه «فرهیختگان»

با سلام و احترام، پیرو انتشار مطلبی با عنوان «پرونده افزایش ظرفیت پزشکی برای همیشه بسته خواهد شد؟ پایان بازی یک مصوبه دو سرطلا» در روزنامه‌وزین «فرهیختگان»، مرکز رسانه و روابط عمومی شورای عالی انقلاب فرهنگی لازم می‌داند برخی نکات را برای تئور افکار عمومی و روشن‌تر شدن ابعاد موضوع مطرح نماید. خواهشمند است دستور فرمایید این جوابیه طبق قانون مطبوعات، در اسرع وقت در آن روزنامه منتشر گردد.

ضرورت مصوبه افزایش ظرفیت پذیرش دانشجوی پزشکی: مصوبه افزایش ظرفیت پذیرش دانشجوی پزشکی، پاسخی به نیاز جدی کشور در راستای ارتقای سلامت و دسترسی عادلانه به خدمات پزشکی بود. با توجه به سرانه پایین پزشکی در کشور نسبت به میانگین جهانی و نیاز مبرم به افزایش پزشکان متخصص، این اقدام در چهارچوب برنامه‌های شش‌ساله شورای عالی انقلاب فرهنگی برای رفع این چالش‌ها اتخاذ شد.

دستاوردها و چالش‌ها: با اجرای این مصوبه، شاهد افزایش بی‌سابقه ظرفیت پذیرش دانشجویان پزشکی بودیم که هم‌زمان با حمایت همه‌جانبه مجلس و دولت، زیرساخت‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی نیز تقویت شد. البته ادعان داریم که اجرای چنین طرح کلانی بدون چالش نبوده، اما شش‌ساله شورای عالی انقلاب فرهنگی با تمام توان و با همکاری دستگاه‌های مسئول از جمله وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در مسیر رفع موانع و تحقق دستاوردهای ارزشمند کام برداشته است.

توجه به کیفیت و عدالت آموزشی: شورای عالی انقلاب فرهنگی، به عنوان نهاد کلان سیاست‌گذار علم و فرهنگ کشور، همواره دغدغه کیفیت و عدالت آموزشی را در کنار کمیت مدنظر داشته است. بخش‌های تخصصی با حضور اساتید برجسته، مستمراً فرایند آموزش را رصد و ارزیابی کرده و با تخصیص بهینه منابع، تجهیزات آموزشی در دانشگاه‌ها را ارتقا داده‌اند. باور ما این است که با استمرار این رویکرد، فارغ‌التحصیلان رشته پزشکی با بالاترین سطح دانش و مهارت، به جامعه خدمت خواهند کرد.

توقف موقت افزایش ظرفیت: توقف افزایش ظرفیت پذیرش پس از چهار سال، به منزله نادیده گرفتن دستاوردها نیست، بلکه فرصتی برای تثبیت شرایط و تمرکز بر بهبود کیفیت آموزش و رفع چالش‌های موجود است. پذیرش سالانه ۱۵ هزار دانشجوی پزشکی، همچنان یک دستاورد بی‌سابقه در راستای رفع کمبودهاست. شورای عالی انقلاب فرهنگی متعهد است در این مسیر، به تقویت زیرساخت‌ها، حمایت از پژوهش‌های کاربردی و توانمندسازی اساتید و دانشجویان ادامه دهد.

دعوت به نقد سازنده و تعامل رسانه‌ها: شورای عالی انقلاب فرهنگی از همراهی و حمایت همه‌جانبه مجلس، دولت، وزارت بهداشت، اساتید، متخصصان و به ویژه دانشجویان که در تحقق این اهداف نقش بی‌بدیلی ایفا کرده‌اند، صمیمانه سپاسگزار است. ضمن تأکید بر تعهد به ارتقای نظام سلامت، از رسانه‌ها و نویسندگان نظام دعوت می‌نمایم با نقد سازنده و ارائه پیشنهادات، ما را در این مسیر یاری رسانند. همچنین، از توجه و اهتمام آن روزنامه‌وزین به مسائل کلان کشور، صمیمانه سپاسگزاریم.

با تجدید احترام و سپاس

مشاور مرکز شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی:

دانشگاه‌ها نیمه اول سال ۸۵ پروژه اعتبار مالیاتی گرفتند

زهرا رضایی - مرصیه قیاسی
گروه دانشگاه

قانون جهش تولید دانش‌بنیان را که در اردیبهشت سال ۱۴۰۱ از سوی بهارستان‌نشین‌ها به تصویب رسید باید در زمره مهم‌ترین قوانین بالادستی برای تغییر موازنه به نفع فعالیت‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در کشور قلمداد کرد. قانونی مشتمل بر ۲۰ ماده و ۱۰ تبصره که امکان بهره‌مندی از معافیت مالیاتی را برای فعالان این حوزه فراهم کرده، اما واقعیت آن است که شاید فعالان این عرصه اطلاع چندانی از چگونگی استفاده از بندهای مربوط به معافیت مالیاتی نداشته باشند. در همین راستا علی شجاع‌مرادی، مشاور مرکز شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری در نشست مدیران ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور به تشریح چگونگی بهره‌مندی از این معافیت و همچنین هزینه‌هایی که شامل این بخش می‌شود، توضیحاتی را ارائه داد که متن کامل آن را در ادامه از نظر می‌گذرانید.

راجع به مفهوم اعتبار مالیاتی و اینکه ایسن ظرفیت چگونه در راستای ارتقای تحقیق و توسعه در صنایع با محوریت دانشگاه‌ها به کار گرفته شده است، توضیحاتی ارائه می‌دهم. اعتبار مالیاتی، موضوعی است که در ماده ۱۱ و ۱۳ قانون جهش تولید دانش‌بنیان به آن پرداخته شده است. از سال ۱۴۰۱ ما نیز ابزار مهم توسعه نوآوری و فناوری را که کشورهای توسعه‌یافته، سال‌ها از آن برخوردار بودند در قانون جهش تولید دانش‌بنیان در اختیار گرفته‌ایم. اعتبار مالیاتی یعنی شرکتی که فعالیت‌ها و هزینه‌های تحقیق و توسعه انجام دهد و این عمل منجر به توسعه محصول جدید، ارتقای محصولات فعلی و بهبود فرایندهای تولید شود، این هزینه‌ها از مالیات بر عملکرد شرکت کسر می‌شود. مبحث جهش تولید دانش‌بنیان، موضوعی است که ماده ۱۱ به آن پرداخته و در ماده ۱۳ بر ارتباط صنعت با دانشگاه در استفاده از ظرفیت اعتبار مالیاتی تأکید شده است. در واقع عملاً شرکت‌هایی که با دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی عالی، برای اجرای پروژه تحقیق و توسعه قرارداد داشته باشند، مشمول اعتبار مالیاتی‌اند و هزینه قراردادهای می‌تواند از مالیات شرکت کسر شود.

سال ۱۴۰۲ سپری شد و برنامه اعتبار مالیاتی برای اولین بار اجرا شد. استقبال دانشگاه‌ها از برنامه اعتبار مالیاتی به نسبت کم بود، زیرا اطلاع زیادی از ظرفیت اعتبار مالیاتی نداشتند. دانشگاه‌ها سهم کوچکی از ۱/۵ همت اعتبار مالیاتی در سال گذشته را برای پروژه‌ها ارائه داده بودند و امسال تلاش کردیم با همکاری وزارت علوم و دفتر ارتباط با صنعت، موضوع ماده ۱۳ (موضوع اعتبار مالیاتی) را به‌طور ویژه پیگیری کنیم. امسال پایلوت اول برنامه برای دانشگاه‌ها برگزار شد؛ در نیمه اول سال ۱۴۰۳، درخواست‌ها و پروژه‌های نسبتاً خوبی از سمت صنایع در راستای ارتقای پروژه‌های تحقیق و توسعه با محوریت دانشگاه‌ها تعریف شد. تا نیمه اول امسال، نزدیک به ۸۵ پروژه تأیید شده داریم و پیش‌بینی می‌کنم تقریباً بیشتر از این مقدار را هم در نیمه دوم سال داشته باشیم؛ البته ارزیابی نیمه دوم سال به پایان نرسیده و آمار دقیق‌تری نمی‌توان منتشر کرد.

اگر بخواهم در مورد روال برخورداری از اعتبار مالیاتی توضیح دهم، باید بگویم ما سه مقوله کلی در این زمینه داریم. مقوله اول، ویژگی پروژه‌های اعتبار مالیاتی درگیر با دانشگاه است؛ این پروژه‌ها مشابه پروژه‌های تحقیق توسعه خود شرکت است و باید پروژه‌های فناورانه و نوآورانه باشد. به همین دلیل پروژه‌هایی که دانشگاه تعریف می‌شوند از این مقوله برخوردارند. ما نرخ تأییدمان در فراخوان نیمه اول امسال بالا بود تا جایی که نزدیک به ۸۰ و ۹۰ درصد پروژه‌ها تأیید شد. از حیث موضوع و کیفیت پروژه، نگرانی وجود ندارد؛ چراکه پروژه‌هایی که با محوریت

دانشگاه تأیید شوند، پروژه قوی خواهند بود. مصداق تحقیق و توسعه بودن پروژه‌ها نیز محل بحث است. بسیاری از اوقات پروژه‌ها خدمات دویتین مثل خدمات آزمایشگاهی و خدمات اکتشاف حوزه مدنی را از دانشگاه‌ها می‌خواهند؛ درحالی‌که در این موارد پروژه باید مصداق R&D باشد. اگر پروژه‌ها در زمینه تحقیق و توسعه باشند، روی فناورانه و نوآورانه بودن آن نکته خاصی در زمینه همکاری با دانشگاه‌ها نداریم. به‌طورمثال در حوزه امکان‌سنجی فنی، اگر پروژه‌ای با دانشگاه تعریف شود، دستورالعمل آن را به‌صورت پروژه تحقیق و توسعه قبول نمی‌کنیم. در برخی پروژه‌های علوم انسانی، مدیریتی، تدوین سند و... نیز نمی‌توان از ظرفیت مالیاتی تحقیق و توسعه استفاده کرد اما در پروژه‌هایی که مصداق توسعه دانش فنی است می‌توان از مسیر اعتبار مالیاتی قابلیت تأمین مالی داشته باشند.

مقوله دوم در اعتبار مالیاتی، سرفصل‌های هزینه‌کردی است که مشمول اعتبار مالیاتی شوند. عمده هزینه‌هایی که در قالب همکاری با دانشگاه تعریف می‌شود می‌تواند در این زمینه تعریف شود. تنها نکته‌ای که وجود دارد، درباره هزینه‌های خرید کالا‌های سرمایه‌ای است؛ چراکه در موضوع اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه خرید زمین و ساختمان قابل قبول نیست. اما هزینه‌های ماشین‌آلات و تجهیزات و استهلاک آنان به‌عنوان هزینه قابل قبول

در اعتبار مالیاتی پذیرفته شده است. هزینه نیروی انسانی، مواد اولیه، اجزا و قطعات موردنیاز پروژه نیز به‌صورت کامل پذیرفته شده است. در واقع هزینه‌های جاری به‌صورت کامل و هزینه‌های سرمایه‌ای به‌صورت استهلاکی پذیرفته شده‌اند، همچنین برای تعامل و همکاری با دانشگاه‌ها، سرفصل‌های دیگر پیش‌بینی کردیم. به‌طور مثال هزینه‌هایی که در دانشگاه‌ها برای ارائه خدمات پروژه به‌عنوان هزینه‌های بالاسری قرارداد دیده می‌شوند هم می‌توانند از این محل تأمین شوند. در واقع تا ۲۰ درصد مبلغ پروژه قابلیت این را دارد که به‌عنوان هزینه‌های بالاسری تعریف و مشمول استفاده از این بخش شود. هزینه راهبری پروژه نیز که برای عضو هیئت‌علمی وجود دارد تا ۲۰ درصد به‌عنوان سرفصل مشمول این بخش پیش‌بینی شده است. درحقیقت تلاش شده سرفصل‌های متناسب با نیازهای قراردادهای با دانشگاه دیده شود. مقوله سوم فرایند برخورداری یک شرکت از اعتبار مالیاتی است، یعنی صنایعی که خواهان ارتباط با دانشگاه‌ها باید پروژه‌هایشان را در سامانه برنامه اعتبار مالیاتی و در بخش ویژه ارتباط اعتبار مالیاتی با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش به آدرس www.Etebar14.ir.

IT بارگذاری کنند. برای سهولت و تسریع در کار نیز ما مسیر ماده ۱۳ را از بقیه پروژه‌ها جدا کرده‌ایم. یعنی مجری پروژه و عضو هیئت‌علمی می‌خواهد پروژه را انجام دهد باید پروپوزالی را تکمیل و شرکت متقاضی اعتبار مالیاتی آن را در سامانه بارگذاری کند. بعضی از شرکت‌ها با دانشگاه تعامل کرده و اکتان را در اختیار مجری پروژه قرار داده تا آن شخص مدارک را بارگذاری کند. در نهایت پروژه‌ها داوری و نتیجه ارزیابی به متقاضی اطلاع داده می‌شود. اگر پروژه تأیید شود، به مرحله بعد یعنی برای ارزیابی هزینه‌کرد می‌رود. مجری پروژه و شرکت متقاضی نیز در انتهای سال مالی و پروژه، هزینه‌کرد ناظر بر قرارداد را باید ارائه دهد. امسال نیز مقرشه حدود ۲/۵ میلیارد تومان با تأیید رئیس دانشگاه، به‌عنوان هزینه‌های ناظر بر قرارداد پذیرفته شد. بالاتر از ۲/۵ میلیارد تومان را معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان از طریق دبیرخانه و کارگزارهای تخصصی ارزیابی می‌کند. این را هم باید بگویم که عمده پروژه‌ها زیر ۲/۵ میلیارد تومان است که با تأیید رئیس دانشگاه، هزینه‌ها به دبیرخانه و سازمان امور مالیاتی ابلاغ می‌شود تا به‌عنوان هزینه اعتبار مالیاتی از شرکت پذیرفته شود.

از سؤالات متداولی که در این زمینه مطرح می‌شود، آن است که سازمان امور مالیاتی چگونه تضمین می‌کند اعتبار مالیاتی را از ما

